

OILAVIY POLIKLINIKA ZAMONAVIY TIBBIY AXBOROT TIZIMLARI

Xalmuhamedov B.T., Nurillaeva N.M.

Toshkent tibbiyot akademiyasi

Toshkent, O‘zbekiston

Kirish. Sog‘liqni saqlashni rivojlantirishning hozirgi bosqichi tibbiy yordamning axborot mazmuni va texnologik samaradorligining oshishi bilan tavsiflanadi. So‘nggi o‘n yillikda tibbiy muassasalarning tashkiliy va boshqaruv tuzilmalariga ro‘yxatga olish, bemorlarni ro‘yxatga olish, hisobotlarni, buxgalteriya hujjatlarini shakllantirish va boshqa operatsiyalarni avtomatlashtirishni qisqartirish uchun bir qator axborot tizimlari va texnologiyalari ishlab chiqildi va joriy etildi, bu umuman olganda tibbiyot muassasalarida bemorni parvarish qilish va davolash darajasini yaxshilaydi.

Tadqiqot maqsadi. Oilaviy poliklinika zamonaviy tibbiy axborot tizimlari takomillashtirish.

Tadqiqot materiallari va usullari. Poliklinikalarning zamonaviy tibbiy axborot tizimlarini tahliliy ko‘rib chiqish va ularni axborot bilan ta‘minoti, sog‘liqni saqlash muassasalarida bunday tizimlarni joriy etish muammolarini o‘rganish va avtomatlashtirilgan tizimlar asosida tibbiyot muassasalarini boshqarish samaradorligini o‘rganishdan iborat..

Tadqiqot natijalari. Tibbiy axborot tizimning ishlashi uchun asosiy komponent axborot ta‘minoti hisoblanadi. Shu bilan birga, tibbiy-profilaktika muassasasining apparat va dasturiy ta‘minotiga bir qator talablar qo‘yiladi: - tizimda ishlatiladigan ma‘lumotlarni almashish va yangilash imkoniyatini, ularning yaxlitligi va ishonchliligini ta‘minlaydigan ma‘lumotlarni tashkil etish; - ruxsatsiz kirishdan va soxta foydalanuvchidan himoya mavjudligi ma‘lumotlar bazasini boshqarish qobiliyati; - dasturiy ta‘minotning ishlashini ta‘minlash: o‘z-o‘zini tekshirishni amalga oshiradigan testlar to‘plamining mavjudligi; tegishli diagnostika xabarlarini berish; - dasturiy ta‘minotda menyuga yo‘naltirilgan grafik foydalanuvchi interfeysi mavjudligi. Keng tarqalgan tibbiyot axborot tizimlaridan biri MedData tizimi bo‘lib, bu tibbiy ambulator va kasallik tarixni saqlash va bemorning tibbiy-profilaktika muassasasida texnologikssiklni axborot bilan ta‘minlash uchun mo‘ljallangan. Tibbiy ish tibbiy ambulator va kasallik tarixni shifokorlarga tanish bo‘lgan, shakllardan iborat ambulatoriya kartasi shaklida saqlashga imkon beradi. O‘rnatilgan shakl generatori oddiy va intuitiv interfeys yordamida yangi ma‘lumotlarni o‘zgartirish va yaratish imkonini beradi. SHuningdek, tizimda har bir ish joyida davolanish xonasidan operatsiyalarni rejalashtirishgacha qabul qilish jadvalini rejalashtirish imkoniyati mavjud; bemorga tibbiy xizmat ko‘rsatish yoki takomillashtirilgan tibbiy xizmat ko‘rsatish uchun hisob-kitob qilish, to‘lovlar to‘g‘risida hisobot olish; tibbiy va tibbiy ishlarning statistik hisobotlarini tuzish. Barcha turdagi hujjatlarning saqlanishini ta‘minlaydigan ko‘p funktsiyali axborot tizimini joriy etish: terapevtik va profilaktik; moliyaviy, iqtisodiy, uslubiy, shuningdek, hozirgi vaqtda tibbiy-profilaktika muassasasini boshqarishning dolzarb masalasidir. Poliklinikaning zamonaviy axborot tizimlari turli shifokorlar bilan ayni vaqtda kasallik tarixiga ma‘lumotlarni kiritish imkonini beradi. Bundan tashqari, ultratovush diagnostikasi, kompyuter tomografiyasi va radiologiya bo‘limida siz har bir bemor uchun tasvirlar arxivini yaratishingiz mumkin. Laparoskopiya, torakoskopiya, artroskopiya paytida endoskopik bo‘limlarda video materiallar arxivi yaratiladi. Bundan tashqari, tizim tibbiy muassasaning moddiy resurslarini hisobga olishni ta‘minlaydi.

Xulosa. Shunday qilib, tibbiyot muassasalarining tashkiliy tuzilmasining zamonaviy boshqaruv tizimlarining axborot ta‘minoti va funktsionalligini tahliliy ko‘rib chiqish asosida shuni ta‘kidlash mumkinki, bunday tizimlarning joriy etilishi poliklinika va tibbiyot muassasalari ishini yaxshilashga imkon beradi.